

! Nicio parte (fragment sau componentă grafică) din această lucrare nu poate fi reprodusă fără acordul scris al Editurii Neverland.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BOERESCU, DAN-SILVIU

Maria Tănase și iubirile ei controversate / Dan-Silviu Boerescu. - București : Neverland, 2021

Conține bibliografie

ISBN 978-606-9602-13-3

929

Tehnoredactor: Liviu Perța
Corector: Eugenia Oprea, Mihaela Dobre
Grafician: Andrei Constantinescu

Redacție:

tel.: 0732.320.666

e-mail:

editura@neverland.ro

Editura Neverland

Librăria UJmag:

tel.: 0733.673.555; 021.312.22.21

e-mail: comenzi@ujmag.ro

ujmag.ro

Ujmag.ro

Dan-Silviu Boerescu

FEMEI FASCINANTE DIN ROMÂNIA

Maria Tănase și iubirile ei controversate

Docu-drame și mituri urbane controversate, însoțite
de consemnări din presă și din alte surse legate de
povestea unei femei unice

SUMAR

BIOGRAFIE ARTISTICĂ VS BIOGRAFIE AMOROASĂ, DINCOLO DE PREJUDECĂȚI ȘI FALSE PUDORI	7
A FOST ODATĂ ÎN CĂRĂMIDARII DE JOS	11
COPILĂRIA ȘI ADOLESCENȚA UNEI FETE DIN MAHALA... RESPINSE LA MISS ROMÂNIA	21
DE PE SCENA TEATRULUI CĂRĂBUȘ ȘI A ALHAMBREI LA EXPOZIȚIA UNIVERSALĂ DE LA NEW YORK	25
PRIMA VEDETĂ ROMÂNĂ ÎNTR-UN PICTORIAL NUD ȘI IPOCRIZIA CENZURII POLITICE	38
UN „AGENT SECRET“ ȘI MARILE SALE IUBIRI: LEGĂTURA DINTRE SPIONAJ ȘI POVEȘTILE PICANTE DE ALCOV	41
ÎNTR-UN BEN SMITH ȘI ERIC GREER – DOUĂ POSIBILE SOLUȚII DE FUGĂ	57
LEGĂTURA CU ȘEFUL UNUI SERVICIULUI SPECIAL DE INFORMAȚII – PASIUNE SAU INTERES?	60
RELAȚIA AMBIGUĂ CU SECURITATEA COMUNISTĂ	75
IUBIREA CU BRÂNCUȘI „A DURAT EXACT ATÂT CÂT TREBUIA“	83
CLERY SACHELARIE, SOȚUL-PARAVAN RĂSFĂȚAT, ȘI O SUMĂ DE IUBIRI MAI MULT SAU MAI PUȚIN DISCUTABILE.....	91
14 REVELIOANE ÎNTR-O SINGURĂ NOAPTE.....	105
MARIA CEA FĂRĂ DE MOARTE, VERSIUNEA GABY MICHAILESCU.....	111
ADIO, MAMĂ! SAU TE-AM VĂZUT PRINTRE MORMINTE: POVESTEA UNEI BEȚII CU TÂNĂRUL JOHNNY RĂDUCANU, ÎN GARĂ LA POPEȘTI-LEORDENI, ȘI ALTE AMINTIRI INCREDBILE	115
MINODORA NEMEȘ, FIICA ADOPTIVĂ PLECATĂ ÎN AMERICA	130
AGONIA ȘI ULTIMA DORINȚĂ – IMPOSBILA FÂNTÂNĂ CU APĂ VIE ...	133

ADDENDA. POVEȘTEA A 10 MELODII CELEBRE

DIN REPERTORIUL MARIEI TĂNASE.....	143
AM IUBIT ȘI-AM SĂ IUBESC.....	143
AȘEARĂ ȚI-AM LUAT BASMA.....	144
CINE IUBEȘTE ȘI LASĂ (TĂRÂIȘUL ȘARPELUI).....	145
CIULEANDRA.....	156
HAI, IU, IU!.....	149
MĂRIE ȘI MĂRIOARĂ.....	151
PÂNĂ CÂND NU TE IUBEAM.....	152
TRENULE, MAȘINĂ MICĂ!.....	155
LUNG ÎN DRUMUL GORJULUI (MĂRIOARĂ DI LA GORI).....	157
BUN ÎN VINUL GHIURGHIU.....	158
...ȘI UN FLORILEGIU DE CÂNTECE ȘI CÂNTĂRI APARTE!.....	159
ANEXĂ: DISCOGRAFIA MARIEI TĂNASE.....	178

Biografie artistică vs biografie amoroasă, dincolo de prejudecăți și false pudori

„Mărioară di la Gorj/Ia la neica vreo doi zloți/Și nu te iubi cu toți“: acestor versuri dintr-o melodie emblematică a Mariei Tănase li se pot atribui și anumite conotații autobiografice, povestea celor mai importante voci din istoria cântecului românesc (nu doar popular) rezervându-ne încă destule surprize.

Fata unor olteni pripășiți prin mahalaua bucureșteană Cărămidari nu a apucat să facă decât trei clase primare, s-a angajat la primul fast-food bucureștean („Automatele Herdan/Bufetul de 7 lei“), a fost eliminată în semifinale la Miss România pentru că – în opinia juriului – avea picioare prea groase (!), de ciudă s-a apucat de cântat, la Teatrul Cărbuș al lui Constantin Tănase (care, inițial, nu a suportat încă un *Tănase* pe afiș și i-a modificat numele în „Mary Atanasiu“), a pozat pentru un incredibil pictorial nud cu temă legată de șah (pretext pentru legionari ca s-o interzică), a făcut un avort la 16 ani și nu a mai putut avea niciodată copii, a avut relații cu agenți secreți străini și este destul de posibil să fi cochetat ea însăși cu unele operațiuni de spionaj, s-a iubit cu o mulțime de bărbați (nu doar români), a fost descoperită de marele folclorist și etnomuzicolog Harry Brauner (de la care a preluat mai multe cântece vechi, între care „Cine iubește și lasă“, culeasă de acesta în satul Drăguș, din Țara Făgărașului, în cadrul unei campanii de cercetare coordonate de Dimitrie Gusti), a avut o legătură controversată cu Brâncuși (care a alungat-o fără menajamente, printre altele acuzând-o de vulgaritate, după ce, la Expoziția Universală de la New York, din 1939, a cântat cu dezinvoltură „Ține, Leano, cu Roosevelt!“ – sau, în altă cheie de lectură, „Ține, Leano, curu' zvelt!“), a contractat o căsătorie formală, întreținându-și bărbatul – Clery

Sachelarie – care-i tolera toate aventurile, se pare că a beneficiat de favorurile lui Gheorghiu-Dej, care i-ar fi dăruit o casă (dar i-a refuzat titlul de Artist al Poporului), și a fost turnată la Securitate de Păstorel Teodoreanu. Dar, mai presus de toate, a cântat absolut dumnezeiește și, dincolo de complicațiile ei biografice, asta nu i-o poate lua nimeni! („Niciodată n-am cântat altceva decât cântece populare românești. Veniți de prin împrejurimi și din îndepărtări la oraș, țărani aciuți prin mahalaua noastră, după ce-și lăsau lucrul, cu voci când înflăcărare, când domoale, cântau cântecele de acasă. De la ei știu cânta, de la ei, de la taica și de la mama. Multă vreme mi-au rămas în suflet cântecele acelea triste, tăgădate, cu alean, de blestem, de răzbunare, de revoltă, bocete, cântece de leagăn, cântece de nuntă.”)

Maria Tănase face parte din acea categorie de personaje iconice ale istoriei și culturii noastre de care nu ai voie să te „legi” și trebuie să vorbești întotdeauna „frumos”, evitând „anumite” subiecte posibil supărătoare, de pildă pe cele cu conotații explicit erotice (...dar nu numai!) și implicații în zonele întunecate ale subconștientului colectiv, altminteri fiind pasibil de a fi blamat fără menajamente („melodramă, sentimentalism, senzaționalism ieftin”, care tulbură „imaginea unui personaj oricum intrat definitiv din legendă”). Falsele pudori încă ne domină când încercăm să ne apropiem de asemenea figuri iconice și din alt unghi decât cel laudativ, encomiastic chiar. Ca și Eminescu, bunăoară, Maria Tănase tinde să devină un tabu, un concept socio-cultural intangibil, aproape abstract, în intimitatea căruia nu îți este permis să „intri cu bocancii”. Nu poți atenta la un simbol național, la „Pasărea Măiastră a cântecului românesc” (...deși chiar și această formulă, devenită deja loc comun, trimite indirect la o relație teribil de pătimașă, mult dincolo de vreun „cod al eticii și echității... tradiționaliste”). Sub pecetea moralei, ca sub o piatră tombală, încă ne fofilăm discret, evitând unele „zvонuri necuviincioase”, scornite de „tot felul de obsedați”. Preferăm ipocrit să vedem doar partea „imaculată” a lucrurilor, contribuind la perpetuarea unor imagini „curate”, care, printr-un soi – pervers! – de sinecdochă *pars pro toto*, să asigure părtinitor o imagine

photoshopată artistic. (E ca atunci când, pe vremea lui Ceaușescu, în fiecare sezon autumnal, Telejurnalul era pus sub semnul depășirii în cascadă a recordurilor producției agricole, rezumat pieziș de versul arghezian „Niciodată toamna nu fu mai frumoasă...”, ignorând însă continuarea din poemul original: „...sufletului nostru bucuros de moarte”!)

Și ce dacă „Mărioara di la Gorj”, transmutată în Bucureștiul localurilor de lux și, deopotrivă, al cârciumilor interbelice, sau la Paris, New York ori Istanbul, a avut o mulțime de amanți de toate neamurile și orientările politice? Nu ne e de ajuns că a cântat superb, ca nimeni alta? De ce trebuie scoase libidinal în evidență și „obsценitățile” biografiei ei? Pe cine mai interesează aventurile ei erotice, după cum de ce mai trebuie bătută moneda pe relațiile ei cu spioni dovediți și oficine de informații bănuite, atât românești, cât și străine?

Vorba 'ceea, putem să ne limităm la „Bun îi vinul ghiurghiului” că de „Cine iubește și lasă” poate că ne-am săturat și, să nu uităm, vorbim de un monument al artei și simțirii noastre, pe care nu-l putem mânji aducând în discuție diferite „accidente biografice”. Hai să ne autocenzurăm demn și responsabil! Nu ne trebuie o Maria Tănase de carne, ne ajunge epura ei de vinil, mai ales că Lucian Blaga spunea: „Am convingerea că femeia aceasta a fost sortită să scormonească sufletul poporului nostru până-n străfund, să-i smulgă comorile de cântece și înțelepciune, să ne strecoare, reamintindu-ni-le, fiorul veșniciei și, prin forța ei interpretativă, să zvârle pretutindeni în lume lumina lor inedită, obârșită de straturile vulcanice ale melodiei și filosofiei”.

În realitate, sunt convins că însăși Maria Tănase ar fi fost revoltată dacă viața ei ar fi fost „croșetată” consecvent astfel încât imaginea ei să fie una impecabilă, pastelată non-umoral. În deplin dezacord cu cerințele subînțelese ale corectitudinii politice cu iz balcanic, specifice „României pitorești”, Maria Tănase a fost un om adevărat, care, vorba clasicului cârcotaș (el însuși, se zice, pierit de vulgara „boală a lui Calache”!), a simțit „enorm” și a văzut „monstruos”. A trăit din plin, atât pe scenă, cât și în budoar. A fost înșelată și a înșelat. A fost de o generozitate fără seamăn, la

limita ilogicului și a autoamăgirii (...iar asta a costat-o dureros). A făcut compromisuri (...și a fost victima unor compromisuri și mai mari). A visat, adesea, total, nerealist. A crezut că este deasupra lumii și, uneori, lumea a strivit-o cu nimicnicia ei. A fost – ca om și ca artist – de o frumusețe greu de înțeles sau pe care epoca ei nu era pregătită să o înțeleagă, un fel de Frida Kahlo teleportată pe Dâmbovița.

Dincolo de toate astea însă, a fost absolut minunată în complexitatea ei umană plină de plusuri și de minusuri.

Maria Tănase a fost o magnifică ființă *vie*, pe care așa ar merita să ne-o reamintim, fără falsele pudori de care, poate, nu vom scăpa niciodată sau, în orice caz, nu prea curând.

A fost odată în Căramidarii de Jos...

Dacă Franța a avut-o pe Edith Piaf, România a avut-o pe incredibila Maria Tănase, consacrată drept „Pasărea Măiastră“ a cântecului național, o fată fără studii, dar cu inimă mare și o voce absolut incredibilă.

Maria Tănase (25 septembrie 1913 – 22 iunie 1963) a fost cea mai mare interpretă română de muzică populară, ușoară, lăutărească, române și teatru de revistă. Deloc întâmplător, absolut meritat, ea a fost supranumită „Pasărea Măiastră“ de către Nicolae Iorga în anul 1938. (La fel de neîntâmplător, poate, *Măiastra* este una dintre capodoperele sculptorului Constantin Brâncuși, unul dintre iubiții ei de seamă – chiar dacă relația lor –, contestată parțial de unii cercetători, însă confirmată de unii dintre apropiații ei – s-a sfârșit destul de urât, bărbatul alungând-o violent din inima lui. Ce-i drept, geneza operei lui Brâncuși, în fapt, o serie de treizeci de sculpturi de păsări în bronz și în marmură realizate între anii 1910-1918, este mult anterioară controversatei lui relații cu Maria Tănase. *Măiastra* este printre primele sculpturi ale lui Brâncuși în care acesta a folosit forma abstractă unei păsări. Lucrarea este inspirată de pasărea legendară a folclorului românesc *Pasărea Măiastră*, o creatură mitică cunoscută pentru penajul de aur și cântecele sale fermecate. De asemenea, poate că Brâncuși a fost influențat și de baletul *Pasărea de Foc* pe muzica lui Igor Stravinski, bazat pe versiunea rusă a unei păsări mitice similare, care a avut premiera la Teatrul Național de Operă din Paris la 25 iunie 1910. Întâlnind-o mai apoi pe Maria Tănase, Brâncuși va fi avut confirmarea vechii sale intuiții: „*Când te ascult cum le zici, Mărie, aș fi în stare să dăltuiesc pentru fiecare cântec de-al nostru câte o Pasăre Măiastră!*“.)

Ca și cel mai celebru amant al ei, Brâncuși, „Măria“ avea ascendență gorjencească (după tată). Dar ea s-a născut pe 25 septembrie 1913, în

mahalaua bucureșteană Cărămidari (cam pe locul unde astăzi se află Sala Polivalentă din Parcul Tineretului), într-o familie extrem de săracă. A fost un copil nedorit, deoarece soții Ion și Ana mai aveau două guri de hrănit, iar 1913 fusese un an nenorocit, în care grădina lor fusese pârjolită de secetă și bătută de grindină. După intenția inițială de a întrerupe sarcina, Ana Munteanu s-a hotărât să dea totuși naștere unui copil a treia oară. Tatăl, Ioan Coandă Tănase, un florar născut într-un cătun din Gorj (Mierea-Birnici, comuna Crușet, de pe Valea Amaradiiei) și care în tinerețea lui trăise la Craiova, a fost foarte mândru când, în 1921, la vârsta de numai opt ani, Maria a fost vedeta serbării de sfârșit de an școlar ținută în sala unui „Cămin cultural“ de pe Calea Piscului. Asta nu l-a împiedicat însă ca, în anul următor, să o retragă de la școala de fete „Ion Heliade Rădulescu“, din clasa a treia, mai ales că rămăsese corijentă la matematică și franceză și, oricum, familia nu prea se ajungea cu banii, recolta de legume din grădină fiind întotdeauna dependentă de capriciile vremii. (Anterior, trecuse, începând cu vârsta de șase ani, pe la Școala 11 de pe strada Tăbăcari și, în clasa a doua, pe la „Spiru Haret“.) În continuare, fetița pe atunci bălaie și cu ochii verzi și-a ajutat familia aducând acasă banii câștigați prin cârciumile de cartier prin care cânta când și când.

Maria nu era singurul copil al acestei familii sărace. Ea a mai avut o soră și un frate: Aurica (născută în 1910) și François (zis „Franz“, născut în 1911). Mama lor era tot o femeie săracă de la țară, aciuată prin mahalalele Bucureștilor, Ana Munteanu, originară din comuna Cârța, județul Sibiu (Țara Făgărașului).

În Fonoteca Radio România Oltenia Craiova a fost înregistrat, în urmă cu peste 60 de ani, un interviu în care poate fi auzit glasul Mariei Tănase, povestind despre ea: „M-am născut în vechea mahala a Cărămidarilor, mahalaua în care cresc legume, pomi fructiferi și flori, în grădina cu miros de caise a lui taica, cu mulțime de pomi în floare, cu femei guralive, neveste de oameni simpli, muncitori, copii gălăgioși și năzdrăvani, care umpleau grădinile... Acolo, în mahalaua Cărămidarilor, am copilărit, am plâns, am râs și tot acolo am cântat. (...) În peregrinările mele prin țară, caut

și ascult cu atenție și răbdare cântecele țăranilor. Încerc, apoi, să pătrund bine muzica, ritmul și sensul cuvintelor. (...) Nu le interpretez imediat cântecele mele... cântecele culese. Le las, mai întâi, să-mi răsune în inimă și mult mai târziu, luni sau poate ani mai târziu, le transmit oamenilor...“ (Maria Tănase a lăsat însă în urma ei aproape 500 de cântece vechi, multe dintre ele fiind culese chiar de ea din satele românești, șlefuite și făcute celebre de vocea ei inconfundabilă.)

Printre primele ei amintiri din copilărie este și o întâmplare dintr-o zi de primăvară, la un teatru de păpuși. „Îmi amintesc că, să tot fi avut cinci ani, mă duceam cu servitorii din mahala la un teatru de păpuși care avea baraca pe cheiul Dâmboviței. Fiind mică, țăranii mă duceau în brațe. Țin minte că păpușile erau îmbrăcate în port național. În aceeași măsură, ca și respirația pământului, mă impresiona felul cum oamenii de la țară explicau, pe loc și cu glas ridicat, ceea ce vedeau acolo. Fiecare scenă o comparau cu o întâmplare din satul lor. Odată s-a iscat o bătaie, pentru că unul dintre ei făcea prea mare haz de o scenă în care o surprinsese cu șoalda/cu înșelăciuni, șiretlicuri/pe femeia celuilalt...“, povestea Maria.

Făgărășancă după mamă, despre marea cântăreață s-a spus că a avut întotdeauna suflet de oltean. Muzeul Olteniei păstrează multe dintre obiectele care i-au aparținut: „Colecția Maria Tănase a fost achiziționată în 1984, mult după moartea Mariei Tănase, de la fostul ei soț, Clery Sachelarie. Muzeul Olteniei a fost motivat și de faptul că, în Craiova, Centrul Creației Populare organiza deja, începând cu anul 1969, Festivalul Maria Tănase, care se bucură de tot mai mult succes“, spunea, în 2007, dr. Ion Bălosu, coordonatorul de atunci al secției de etnografie a instituției. Colecția conține în jur de 1.300 de piese, printre care fotografii, obiecte vestimentare, podoabe, documente legate de activitatea artistei și acte personale. Printre acestea, certificatul de naștere, certificatul de deces, dar și pașaportul pe care Maria Tănase l-a folosit pentru a vizita America, în 1939. („De altfel, poate cel mai mare eveniment din viața Mariei a fost această deplasare la New York. Acolo s-a întâlnit cu George Enescu, compozitorul apreciind-o pentru talentul ei ieșit din comun.“) Din colecție fac parte și câteva

costume de scenă ale artistei, compuse din fuste, bluze și faimoasele ei pălării. Au fost achiziționate și mai multe piese de mobilier care au folosit în casa ei de artistă: o masă, un scaun, un covoraș, tablouri, suporturi pentru fotografii, vase, printre care una din sticlă de Murano. Una dintre cele mai importante părți ale colecției este reprezentată de cele aproximativ 150 de fotografii, care surprind viața artistei, încă din copilărie, de când ea avea 10 ani, și până în 1962, cu un an înainte de moartea sa, survenită cu trei luni înainte să împlinească 50 de ani.

În Capitală, Ion Coandă Tănase, fiul Ilincăi – o femeie sărmană, rămasă de timpuriu văduvă, cu opt copii –, a ajuns împins din spate de sărăcie. Și a făcut acest mare pas după ce și-a încercat norocul, mai întâi, fără succes, în Craiova, unde – asemenea multor „olteniși” de odinioară – s-a îndeletnicit cu negoțul, „purtând voinicește”, în fiecare dimineață, cobilița cu coșurile încărcate cu zarzavaturi proaspete, pe străzile prăfuite ale orașului de pe Jiu. Bărbat chipeș, „înalt, vânjos, cu ochii mari, verzi, sub fruntea lată”, cu o oarecare experiență în afaceri, „descurcăreț în cele bănești”, neîntrecut „cântăreț din frunză și caval...”, Ion se angajează apoi, în Cetatea lui Bucur, mai întâi „muncitor de pământ” la o grădină al cărui proprietar era omul politic conservator Alexandru Marghiloman, pentru ca, după aceea, să-l întâlnim lucrător în grădina bătrânului florar de origine franceză Vermeulen. (De altfel, François și Aurelia Vermeulen au fost cei care numit-o Maria.) Lucrează, după aceea, un timp – în calitate de „grădinar-șef” (?) – la vestita Grădină Botanică din Dealul Cotrocenilor. Trece de aici – tot grădinar-șef – la Parcul Libertății (atunci „Parcul Expoziției”, fiindcă găzduise manifestările prilejuite, în 2006, de cei 40 de ani de domnie ai regelui Carol I). Cu banii agonisiți, în primăvara anului 1910, el cumpără un teren situat pe ulița Livada cu Duzi și, în timp de doar doi ani, pune aici bazele unei grădini pe care o cultivă cu legume și flori – toate soiuri alese, multe dintre ele folosind semințe importate din Olanda (bujori și lalele), Luxemburg (trandafiri), Italia (garioafe), Franța și Belgia (castraveți și varză) etc. Și, ca urmare, piețele Bucureștilor încep să fie inundate de florile și trufandalele olteanului, iar acesta, în mod firesc,

prosperă și – văzând că munca depusă dă roade – se arată a fi foarte mulțumit, ochii „ii scapără de bucurie”, conform relatării profesorului Nicolae A. Andrei.

Dincolo de originea țărănească a părinților ei, Mărioara a fost totuși o bucureșteancă nativă, aparținând clasei umile a societății, dar, obligată și de situația familiei, o fată descurcăreață, care a adus bani acasă de la o vârstă fragedă. Familia Tănase locuia într-o zonă sărăcăcioasă. Mahalaua Căramidarilor din București este atestată documentar din anul 1668. Era situată pe malul râului Dâmbovița, iar oamenii care locuiau în acest ținut se ocupau cu fabricarea cărămizilor, fiind cunoscut faptul că aici s-au produs aceste materiale de construcție pentru casele și palatele din București în decursul a câteva secole. În acest cartier al Bucureștiului istoric și-a petrecut o mare parte din copilărie pictorul Nicolae Grigorescu, care s-a mutat aici în anul 1843 alături de mama și de frații săi. Astăzi, pe locul unde a fost Mahalaua Căramidarilor este cartierul bucureștean Tineretului. Ca amintire a vechii mahalale a rămas biserica cu hramul Sfântului Gheorghe și care se numește Căramidarii de Jos. Mahalaua se întindea odinioară începând de la Podul Vechi, astăzi „Podul Timpuri Noi”, și până la ieșirea din oraș a Dâmboviței, numărând, pe la începutul veacului al XVIII-lea, 156 de case „de zid”. Era un număr destul de impresionant pentru vremea aceea, care făcea ca mahalaua să fie a douăsprezecea din București, ca mărime.

După cum povestește preotul Mihai Tătărâm în cartea sa intitulată *La margine de București*, la începutul secolului al XVII-lea, în Mahalaua Căramidarilor se întreceau coconii boierești arătându-și îndemânarea la ochirea cu arcul, mânuirea spadei din fuga calului, dar și agilitatea la saltul peste diferite obstacole. „Tradiția populară păstrează vii amintiri după care de sub dealurile Mărțișorului, unde lucrau căramidarii, și până în apa Dâmboviței, unde morile se înșiruiău lanț, boierii petreceau, întrecându-se la iscusința ochirii cu arcul, lovind cu spada, din fuga cailor, în păpuși de cârpă sprijinite în «țăpuși» sau în străchini de lut, atârinate cu sfori de crengile pomilor, precum și să sară peste șanțuri de apă și felurite obstacole.” Cei care așezau păpușile cu pricina în țepușe s-au bucurat de

recunoștința domnitorului și Țepuș/Țăpuș le-a rămas numele. „Din acele vremuri a rămas în mahala, până în vremurile noastre, amintirea neamului Țăpuși, localnici de sub Dealul Văcăreștilor care, cu ai săi, așezau în țepușe de lemn păpușile de cârpă sau figurile ce serveau drept țintă. Și cum lângă casa lor aveau un mic, dar adânc heleșteu, cu o bogăție de pește, când oboseau boierii, li se servea, pregătită de femeie, saramură de pește cu mămăligă. Drept mulțumire, Leon Vodă le-a întărit locurile, stăpânite cu hrisov domnesc, și porecla de Țăpuși, care s-a păstrat urmașilor, peste veacuri.“ La un astfel de „turnir“, întrecere cavaleriească dublată de o petrecere câmpenească, a fost poftit și Paul Strassburg, solul regelui suedez Gustav Adolf. Aflându-se în drum spre Curtea sultanului Murad al IV-lea, adică spre Stambul, Paul Strassburg a fost primit de Leon Vodă la Curte, apoi, după un ospăț îndestulat, domnitorul s-a oferit să-l conducă la plecare. Domnitorul nostru l-a dus mai întâi să vadă cu ochii lui crucea înălțată pe locul groaznicii bătălii de pe locul Bisericii Slobozia (cam pe locul fostului restaurant Budapesta, unde se luptase cu Matei Basarab – bătălia s-a purtat „peste podul Beilicului de pe râul Dâmbovița, deasupra viilor cinstitei oraș București, mai jos de mănăstirea lui Mihai Vodă, spre drumul Giurgiului și pe lângă heleșteul zis mai târziu al lui Șerban Vodă, în apropierea mănăstirii lui Radu Vodă și zidurile lui Fana Vistierul“). „Domnul a vrut să mă însoțească, la plecarea mea, cu toată cinstea și cu o escortă de o mie de călăreți și șase sute de pedestrași. Spre a mări fastul, în fruntea alaiului s-a pus un steag de culoare roșie și de o mărime neobișnuită, pe care îl trimisese sultanul domnului, precum și alte steaguri ale Țării Românești. Trâmbițele și tobele răsuna în pădurile apropiate și în codrul vecin. De amândouă părțile, înaintau dregătorii și boierii țării, călărind cai asiatici și împodobiți cu haine strălucitoare. Lângă domn, erau lăutarii și un cor de muzicanți care cântau cu foc un cântec bătrânesc în limba română. Pe când mergeam călare, domnul se plângea amar și spunea cum de curând învinsese într-o serioasă luptă o mare parte din rebeli, chiar pe drumul pe care mergeam, lângă București, arătându-mi cu mâna locul

bătăliei, mormintele celor uciși și crucile ridicate în semn de biruință“ (*Călători străini despre Țările Române*, vol. V).

Apoi, după aproape o oră de mers, alaiul s-a oprit în Cărămidărie, să-și tragă sufletul și să se întreacă după obicei. „Astfel călătorind noi, cam o oră, principele stăruie mult ca să poposim puțin într-o livadă apropiată și frumoasă, până să ni se aducă mâncărurile din carele ce ne însoțeau. În așteptarea mesei, el începu să ne arate calitățile focoșilor săi cai la exercițiile cu lancea, fuga cea mai repede, să întindă coarda arcului cu admirabilă putere, să descarce puștile și să tragă la țintă. Căpeteniile militare și boierii nu se lăsă mai prejos de iscusința domnului și fiecare se avântă într-o întrecere cavaleriească, să-și arate dibăcia la arme și mânuirea lor. La aceste întreceri principele, ca să stârnească virtutea fiecăruia, se arătă foarte darnic și precei care, fie prin știință, fie prin deosebită îndemânare, întreceau pe ceilalți, îi dăruia, din însăși mâna lui, un număr apreciabil de galbeni. Între alții, și un nobil din escorta noastră lovi bine ținta și principele îl dăruie cu zece coți de borangic, adus de îndată din oraș.“

Apoi, în secolul al XIX-lea, au avut loc câteva schimbări importante în zonă. Locuitorii au fost eliberați de vechile obligații feudale, iar grădinaritul și viile de pe Dealul Văcăreștilor au început să aducă venituri importante. „Cel mai sărac mahalagiu avea un pogon de vie și intra în iarnă cu 300-400 lei, cu un butoiaș de vin și de prăștină, cu coșuri de răzăchie, cea vestită răzăchie de odinioară a Bucureștilor pe care azi /1934/ ai da și un galben pe oca numai să-l găsești. Vinul care se făcea în această mahala era iarăși vestit, prin îmbelșugarea lui.“ După cutremurele de la începutul secolului al XIX-lea, biserica veche a fost distrusă, așa că, în anul 1854, la inițiativa starostelui breslei morarilor, Stoian, și a altor fruntași ai mahalalei, parohia a pus temelile unei noi biserici, una mai mare și mai solidă. În articolul „Mahalaua Cărămidării de Jos“, apărut în anul 1934 în *Gazeta Municipală*, Domenico Caselli povestește și că acest Stoian Moraru era „un om avut, mână de fier și piept de voinic“, care a trasat și a fixat cu țaruși traseul noii biserici, apoi s-a urcat pe o grămadă de nisip și a ținut mahalagiilor o cuvântare: „Mahalaua fiind mare și având copii, copiii lor au să aibă și ei copii, deci biserica trebuie